

SCHOOLONDERSTEUNINGSPLAN

December 2016

Basisschool de Drietand

RKBS de Drietand
Burg. Houwingsingel 2
1781 XD Den Helder
0223-613153
3-tand@hetnet.nl

Ondersteuningsprofiel van RKBS de Drietand te Den Helder, onderdeel van stichting Sarkon.

Scholengroep Den Helder noord

1. Functie van het schoolondersteuningsplan

In het schoolondersteuningsplan beschrijft de school haar mogelijkheden om leerlingen te ondersteunen wanneer het regulier aanbod van de school onvoldoende aansluit bij de ontwikkeling van de leerling. In het schoolondersteuningsplan zijn de daarvoor relevante gegevens opgenomen zodat voor ouders, samenwerkingsverband en de overige scholen van de onderwijsgroep de mogelijkheden van de school duidelijk zijn.

Het schoolondersteuningsplan maakt een onderscheid in basisondersteuning en extra ondersteuning. De basisondersteuning ligt bij voorkeur bij alle scholen op een gelijk niveau. Afspraken over een minimumniveau worden in het samenwerkingsverband gemaakt en gelden voor alle scholen.

Extra ondersteuning kan per school verschillen. Bij extra ondersteuning gaat het om specifieke kwaliteiten van de school gericht op leerlingen die deze vorm van ondersteuning vragen. Extra ondersteuning vertaalt zich in arrangementen die de school kan bieden en waarvoor doorgaans extra middelen worden ingezet. Arrangementen kunnen deels structureel deel uitmaken van het ondersteuningsaanbod en deels een tijdelijk karakter hebben. Een arrangement geeft aan:

- welke deskundigheid wordt ingezet
- de tijd die beschikbaar is
- het programma dat uitgevoerd wordt en de gebruikte materialen
- het mogelijke specifieke gebruik van het schoolgebouw
- samenwerking met ouders, onderwijs en mogelijke ketenpartners

Het schoolondersteuningsplan geeft eveneens informatie over de basiskwaliteit van de school. Daarom is het oordeel van de inspectie over deze basiskwaliteit opgenomen in het schoolondersteuningsplan.

Het schoolondersteuningsplan van de school vormt voor ouders een houvast bij schoolkeuze en voor de scholen/besturen een houvast bij de toelating van leerlingen en het vinden van de meest geschikte plek voor een leerling.

De inhoud van dit schoolondersteuningsplan (SOP) bestaat uit:

- gegevens van de school
- karakteristiek en onderwijsvisie van de school
- kengetallen
- oordeel van de onderwijsinspectie
- organisatie van de ondersteuning
- ondersteuning sociaal emotionele ontwikkeling
- ondersteuning lezen en spelling
- ondersteuning rekenen en wiskunde
- grenzen aan ondersteuning
- professionalisering

2. Gegevens van RKBS de Drietand te Den Helder

Directeur : L.G.H. Dekker
Tel. : 0223-615153
E-mail : directeur.dedrietand@sarkon.nl
Website school : www.drietandschool.nl
Website stichting : www.sarkon.nl

3. Karakteristiek en onderwijsvisie van de school

De school

De Drietand is een katholieke basisschool gelegen in de Vogelbuurt. De naam de Drietand is gekozen omdat kinderen uit drie verschillende wijken de school bezoeken: Tuindorp, de Vogelwijk en de Visbuurt, later zijn daar het Sluisdijkplan en Boatex bijgekomen. De Drietand hoort ook bij Neptunus, de god van de zee. Zo symboliseren we de binding met de zee. Het aantal kinderen dat de Drietand bezoekt ligt tussen de 170 en 180 leerlingen. Dit schooljaar zijn ze verdeeld over 7 groepen.

Visie

Dit is onze kijk op onderwijs en op de kinderen:

"Ieder kind is uniek. Waardering en respect zijn onze uitgangspunten. Wij bieden de kinderen onderwijs in een veilige, sfeervolle en uitdagende omgeving zodat ieder kind zich kan ontwikkelen en met plezier naar school gaat. Om dat te kunnen bereiken zijn de waarden en normen binnen de Drietand, mede gebaseerd op onze katholieke identiteit, vertaald in onze regels en afspraken. Deze behoren nageleefd te worden door een ieder betrokken bij onze school. Op de Drietand willen wij dat de kinderen zich ontwikkelen. In een plezierige werksfeer en vanuit een positieve benadering benutten en motiveren we de talenten van de kinderen, zodat het kind komt tot leren vanuit zichzelf. We werken methodisch en thematisch waarbij we gebruik maken van het 'Gip model', dat een duidelijke structuur biedt en zelfstandigheid aanleert. Ouders moeten daar waar mogelijk en nodig zoveel mogelijk worden betrokken bij het onderwijs op de Drietand om zo gezamenlijk te komen tot een zo goed mogelijke ontwikkeling van het kind."

Levensbeschouwing

Naast de belangrijke vakken als lezen, schrijven, rekenen, taal, wereldoriëntatie en creatieve vakken leren de kinderen omgaan met elkaar. Ze maken zich normen en waarden eigen. Ze ontwikkelen zelfvertrouwen en leren omgaan met gevoelens. Dit leren ze in speciale lessen en door de ervaringen die ze opdoen binnen de school. Al deze ervaringsmomenten benaderen we vanuit onze christelijke visie op de mens. In deze visie is gelijkwaardigheid tussen de mensen een belangrijk uitgangspunt. Wij willen de kinderen graag leren respect te hebben voor de ander. Op onze katholieke basisschool praten wij regelmatig over waarden en normen en handelen ernaar op onderwijskundig en opvoedkundig gebied. Daarvoor hebben we binnen het Sarkon (Samenwerkingsverband rooms-katholieke scholen) een aantal streefdoelen geformuleerd. Activiteiten waarin de geloofstraditie doorklinkt zijn schoolvieringen en bezinningsmomenten, met als rode draad door de hele school de catecheselessen aan de hand van de methode 'Hemel en aarde'. Hierbij wordt ook aandacht geschonken aan het kerkelijk jaar. Op onze school zitten kinderen uit gezinnen met katholieke en andere geloofsovertuigingen. Onze school is een afspiegeling van de maatschappij waar mensen uit verschillende culturen en met verschillende visies en religies met en van elkaar leren.

4. Kengetallen

	01-10-2013	01-10-2014	01-10-2015	01-10-2016	01-10-2017
Leerlingaantallen	168	184	182	183	174
Gewichtenleerlingen 0,3	25	29	31	31	28
Gewichtenleerlingen 1,2	4	3	3	3	3
Verwijzingen naar:					
- SBO	0	0	0	0	2
- SO	2	4	2	0	0
- Excellentie PK	0	0	0	0	0
- Excellentie Eureka	0	0	0	0	0

5. Oordeel van de onderwijsinspectie

Op 11 februari 2016 heeft de inspectie De Drietand bezocht in het kader van een landelijk onderzoek naar de staat van het primair onderwijs in Nederland. Het doel van dit onderzoek is het verzamelen van informatie over de tien standaarden, waarover de inspectie rapporteert in het Onderwijsverslag 2015-2016. Deze standaarden hebben betrekking op de onderwijsresultaten, het onderwijsproces, schoolklimaat en veiligheid en kwaliteitszorg en ambitie.

De bevindingen van de inspectie worden hieronder toegelicht.

	r.k.b.s. de Drietand	Inspectie
Kwaliteitsgebied 1 Onderwijsresultaten		
1.1 Resultaten in kernvakken	voldoende	voldoende
Kwaliteitsgebied 2 Onderwijsproces		
2.1 Aanbod	voldoende	voldoende
2.2 Zicht op ontwikkeling	goed	goed
2.3 Didactisch handelen	voldoende	voldoende
2.4 Ondersteuning	voldoende	voldoende
Kwaliteitsgebied 3 Schoolklimaat en veiligheid		
3.1 Schoolklimaat	voldoende	goed
3.2 Veiligheid	voldoende	goed
Kwaliteitsgebied 4 Kwaliteitszorg en ambitie		
4.1 Evaluatie en verbetering	voldoende	voldoende
4.2 Kwaliteitscultuur	voldoende	goed
4.3 Verantwoording en dialoog	voldoende	voldoende

Oordelen op de standaarden

Onderwijsresultaten - Resultaten in kernvakken

De inspectie is van oordeel dat de eindopbrengsten van de school voldoende zijn. De eindopbrengsten zijn in 2011 en 2009 op het niveau dat op grond van de kenmerken van de

leerlingenpopulatie mag worden verwacht. In 2011 zijn de leerlingresultaten zelfs bovengemiddeld. In 2010 lagen de scores onder de ondergrens die de inspectie bij de beoordeling hanteert.

Om een oordeel te kunnen geven over de opbrengsten gedurende de basisschoolperiode gebruikt de inspectie de leerlingresultaten van landelijk genormeerde toetsen.

De school volgt de sociaal-emotionele ontwikkeling van al haar leerlingen vanuit SCOL. Deze wordt twee keer per jaar ingevuld.

Aandachtspunten zijn;

- De wisselende opbrengsten vanaf 2009; hoe komt dit?
- Passende resultaten, stel schooldoelen.

Onderwijsproces

Aanbod

De school werkt met een leerstofaanbod dat voldoet aan de hedendaagse kwaliteitseisen. Voor leerlingen die niet de leerinhouden tot en met het niveau van groep 8 krijgen aangeboden, kan de school zich in voldoende mate verantwoorden. Er is inzichtelijk gemaakt dat er sprake is van een doorgaande lijn (structuur en opbouw van het aanbod) van kleuter-, naar midden- en bovenbouw. De school besteedt expliciet aandacht aan het woordenschatonderwijs en de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen. De aangeboden leerstof is breed en eigentijds en dekkend voor de kerndoelen, ook voor de meerkunners.

Zicht op ontwikkeling

De inspectie is van mening dat de school goed zicht heeft op de ontwikkeling van de leerlingen. De doorgaande lijn, de inzet van extra hulp (buiten en in de klas) zijn duidelijk zichtbaar en terug te vinden (gepland en geëvalueerd) in verschillende mappen. Buiten de vaste toetsmomenten om houden de leerkrachten de ontwikkelingen van de leerlingen goed bij. Het zorgsysteem is cyclisch, ontwikkeling van alle leerlingen is in beeld, resultaten van de methodetoetsen worden benut bij afstemming en zorg.

Didactisch handelen

De inspectie constateert dat de kwaliteit van de uitleg van de leraren voldoende is, hoewel er aanzienlijke verschillen zijn tussen de leraren. De doorgaande lijn in afspraken rondom didactisch handelen is duidelijk zichtbaar. Teambreed is nadrukkelijk aandacht voor het instructiemodel. De inspectie vraagt aandacht voor het bepalen van het lesdoel, het aanbieden van de leerstof in een betekenisvolle context en de evaluatie aan het einde van de les. Deze elementen van de instructie heeft de inspectie niet bij alle lessen waargenomen. Door het bieden van een duidelijke structuur en voorspelbaar leraargedrag wordt een actieve betrokkenheid en taakgerichte werkhouding bij de leerlingen gerealiseerd.

Ook werd coöperatieve werkvormen veelvuldig ingezet, er was op deze manier veel interactie en betrokkenheid.

Ondersteuning

Er is ruime formatie, aandacht, voor extra zorg. De school heeft 5 dagen per week de beschikking over een remedial teacher.

Zorg en afstemming zijn duidelijk terug te vinden in de week- en dagplanningen, dagelijks zijn er evaluaties terug te vinden.

Waar nodig worden leerinhouden, instructie, verwerking en onderwijstijd afgestemd op verschillen tussen leerlingen, onder meer door het werken met het GIP-model, het bieden van extra instructie, remedial teaching buiten de klas en huiswerk.

Schoolklimaat en veiligheid

Schoolklimaat

Tijdens de gesprekken tussen de ouders en de inspectie bleek dat de ouders en leerlingen tevreden zijn over de sfeer in school en over het onderwijs en het welbevinden van de leerlingen. Personeel en leerlingen gaan respectvol met elkaar om.

De school heeft sinds een aantal jaar ouder- kindgesprekken en maken gebruik van het zogenoemde "jaarboekje".

De leerlingen houden vanaf groep 3 een eigen jaarboek bij. In het jaarboekje zijn o.a. te vinden; CITO-overzichten, AVI-overzicht en dictee-overzichten. Leerlingen zijn op deze manier eigenaar van hun ontwikkeling en hebben er zelf ook duidelijk zicht op. Ze krijgen de jaarboekjes elke vakantie mee naar huis. Drie keer per jaar vinden er ouder-kindgesprekken plaats. Tijdens dit gesprek presenteert het kind zijn/haar jaarboekje en vertelt wat de (leer-)doelen voor de komende periode zijn. De focus ligt op deze manier bij de persoonlijke ontwikkeling; de leerling stelt eigen doelen en volgt zijn/haar eigen ontwikkeling. Daarbij is er ook ruimte voor ontwikkeling op sociale competenties.

Veiligheid

De school beschikt over een eigen veiligheidsbeleid, welke is beoordeeld met een goed. De veiligheidsbeleving van de leerlingen is getoetst door de inspectie tijdens het gesprek tussen een aantal leerlingen en de inspecteurs.

Kwaliteitszorg en ambities

Evaluatie en verbetering

De kwaliteitszorgcyclus en meerjarenplanning, evaluatie en borging zijn in orde bevonden en krijgen een voldoende als beoordeling.

Een aandachtspunt zijn de analyses op schoolniveau en trendanalyses van (leer-)resultaten; deze worden niet afgezet tegen gestelde doelen

Kwaliteitsstructuur

De aansturing en ondersteuning van directeur en interne begeleiders wordt als positief ervaren. Er is een professionele schoolcultuur aanwezig; de bereidheid tot kwaliteitsverbetering en persoonlijke ontwikkeling is hoog. Er is een gedeelde verantwoordelijkheid binnen het team en er zijn collegiale consultaties. Dit onderdeel is beoordeeld met een goed.

Verantwoording en dialoog

De ouders worden middels de schoolgids en een maandelijks nieuwsbrief op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen en gebeurtenissen op school. Het contact met ouders is in korte lijnen en er is een open communicatie. De inspectie geeft een voldoende voor dit onderdeel.

Aandachtpunten zijn;

- Leerlingpopulatie in beeld brengen
- De verantwoording over opbrengsten is summier
- Wat zijn, gezien het kwaliteitsbeeld en de ambities, zinvolle stappen in de schoolontwikkeling? Wat is daarvoor nodig?

6. Organisatie van de ondersteuning

Groeps- en schoolniveau

We kennen de volgende vormen van zorgoverleg:

1. Groepsbespreking

Moment: 3 keer per jaar met interne begeleider

Formulier: het klassenformulier ingevuld door de leerkracht

2. Zorgteambespreking

Moment: 6 keer per jaar volgens planning met directeur, interne begeleider en leerkracht en eventueel ouders

Formulier: "aanmeldingsformulier zorgteam" ingevuld door de leerkracht

3. Ondersteuningsteam

Moment: 6 keer per jaar volgens planning met directeur, interne begeleider en leerkracht, ouders en orthopedagoog. Zie ook stappenplan OTG – CTO.

Formulier: Groeidocument

De kern:

- De extra zorg voor kinderen wordt zoveel mogelijk door de eigen leerkracht en in de eigen groep gegeven.
- Extra zorg staat altijd vermeld in het dagrooster en de daarbij behorende groepsplannen worden daarin ook bewaard.
- Individuele handelingsplannen worden altijd met de ouders en, waar mogelijk, met het kind besproken.
- Het GIP-model biedt ruimte extra zorg in te passen tijdens de hulprondes en aan de instructietafel.
- De leerkracht is in eerste instantie verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de kinderen en kan waar nodig een beroep doen op de interne begeleider.
- De Drietand beschikt 5 dagen per week over een remedial teacher. Deze wordt in overleg met de interne begeleider ingezet in alle groepen. Deze momenten van extra hulp worden vastgelegd in een rooster. Dit rooster is een concept en in overleg aan te passen. De leerkrachten sturen de remedial teacher aan. In een map (RT-map, deze is in elke groep terug te vinden) is te vinden welke kinderen extra hulp krijgen, evenals als welke hulp (vakgebied, materialen enz.). De remedial teacher evalueert de gegeven hulp in deze map.

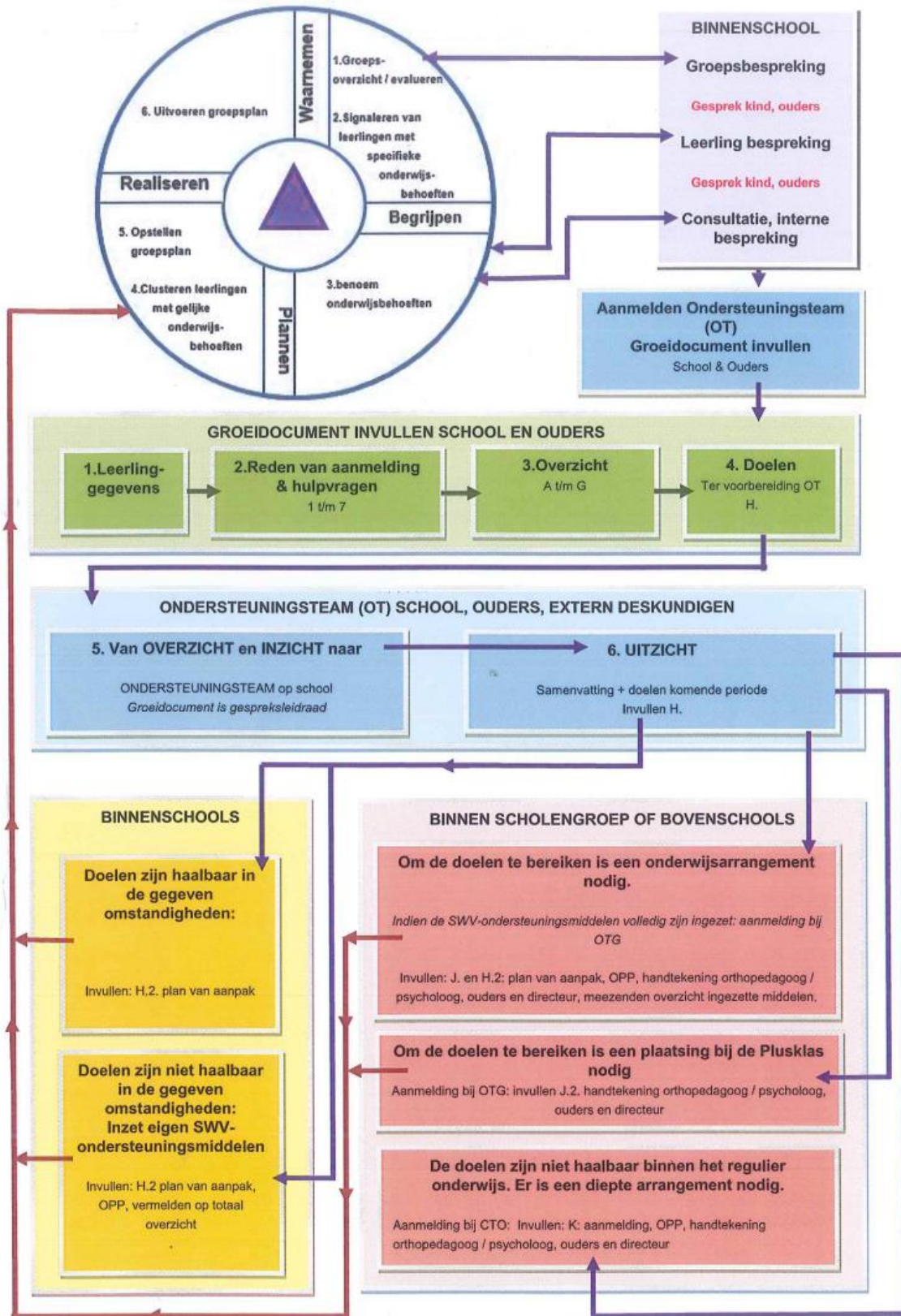
Welke leerlingen komen in aanmerking voor een individueel handelingsplan:

Leerlingen die extra zorg nodig hebben vanwege een hiaat in de ontwikkeling op sociaal emotioneel, cognitief of motorisch gebied, welke is vastgesteld door middel van een toets of observatie. Na de toets volgt een diagnose en wordt er een handelingsplan opgesteld als met vertrouwen gesteld kan worden dat de ontwikkeling hiermee bevorderd kan worden.

Een handelingsplan kan gebruikt worden voor kinderen die;

- Herhaaldelijk uitvallen in de methode-gebonden toetsen van spelling en rekenen
- Herhaaldelijk een cito score D of E halen, ondanks extra hulp binnen en buiten de klas
- Opmerkelijk gedrag vertonen

Mocht tijdens een ondersteuningsteam (bij de eerste of tijdens een terugkoppeling) blijken dat er meer expertise of verdere onderzoek nodig is dan wordt het volgende stappenplan in werking gezet.

Stappenplan samenwerkingsverband

Aanwezige expertise personeel

Op de Drietandschool zijn op dit moment

- twee intern begeleiders
- twee remedial teachers
- een dyslexiespecialist
- een leerkrachten met Master SEN gedrag
- een intern begeleider met de Master Leren en Innoveren
- en 4 leerkrachten die de scholing logopedie (voortijdig signaleren) hebben afgerond

In het schooljaar 2017 – 2018 wordt een ambulante begeleider van het Gedragspunt ingezet vanuit de middelen voor individuele leerlingen, beschikbaar gesteld door het samenwerkingsverband. Deze deskundige gaat aan het begin van het schooljaar in iedere groep op klassenbezoek en doet daar een groepsobservatie. De observatie wordt nabesproken met de leerkracht en de ambulante begeleider. Na de gesprekken met de leerkrachten volgt er een gesprek met de ambulante begeleider, directeur en interne begeleider. Hierin worden de algemene bevindingen, schoolklimaat, groepsdynamica en individuele zorg besproken.

Er volgt er een gesprek met het gehele team en de ambulante begeleider. Hieruit volgt een plan vanuit het team en adviezen vanuit de ambulante begeleider naar het team toe. Eventueel volgt er ondersteuning aan individuele leerlingen of leerkrachten van de ambulante begeleider. Ook kan de hulp van schoolmaatschappelijk werk ingeschakeld worden. Beide deskundigen kunnen bij een ondersteuningsteam (OT, zie 7.4) aanwezig zijn als hun expertise daar gewenst is. Dit is in overleg met ouders.

De leerkrachten van onze school zorgen voor:

- Een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen
- van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.
- Het systematisch volgen en analyseren van de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen.
- Het, op basis van een analyse van verzamelde gegevens, tijdig bepalen van de aard van de
- te bieden ondersteuning.
- het planmatig uitvoeren van de ondersteuning.
- het regelmatig evalueren van de effecten van de ondersteuning.

7. Ondersteuning Sociaal Emotionele Ontwikkeling

7.1 Basiskwaliteit

Sinds een aantal jaren gebruiken wij de methode 'Goed gedaan!' Deze methode houdt rekening met de wereld waarin kinderen vandaag de dag opgroeien. Dat is een wereld die o.a. door de media (tv, internet) erg groot en divers is, en waarin kinderen zeer verschillend voorbeeldgedrag krijgen. Goed gedaan geeft hen meer zicht en grip op hun eigen emoties en gedrag en maakt hen het "hoe en waarom" van sociale vaardigheden duidelijk. Ingewikkelde sociaal-emotionele inzichten en vaardigheden worden vertaald in concrete termen en stapjes. Het is belangrijk om een brug te slaan van de schoolsituatie naar thuis. Vanuit die opvatting is bij elke les een ouderbrief ontwikkeld met informatie en tips voor thuis.

Twee keer per jaar worden alle kinderen middels een vragenlijst in het programma "SCOL" gescreend door de individuele leerkracht. Deze gegevens worden verwerkt en geanalyseerd en waar nodig wordt actie ondernomen.

7.2 *Basisondersteuning*

Sommige kinderen hebben extra hulp nodig. De leraren op school besteden daarom veel tijd en aandacht aan samenwerking en overleg hierover. Dit gebeurt in besprekingen met de onder- en bovenbouwleerkrachten en in individuele besprekingen met de interne begeleider. Tijdens deze besprekingen wordt gekeken naar de juiste aanpak voor het verder op weg helpen van kinderen die extra zorg en aandacht nodig hebben. In enkele gevallen zal er een handelingsplan voor het kind opgesteld worden voor een periode van ongeveer zes weken. Aan het eind hiervan wordt gekeken of het probleem is opgelost of dat er een nieuw handelingsplan gemaakt gaat worden. Individuele handelingsplannen worden besproken met en ondertekend door de ouders.

7.3 *Extra ondersteuning*

Voor leerlingen waar de planmatige aanpak van de leerkracht nog niet voldoende is wordt de hulp van één van de gedragsspecialisten (intern of Gedragpunt) ingeschakeld. In overleg wordt er een plan opgesteld voor de leerling en wordt er handelingsadvies gegeven aan de leerkracht.

7.4 *Ondersteuningsteam*

Een aantal keren per jaar zijn er zorgteam- en ondersteuningsteam-besprekingen. In deze bijeenkomsten worden kinderen besproken die extra zorg nodig hebben, bijvoorbeeld als de leerkracht en IB-er niet tot het gewenste plan van aanpak zijn gekomen. Er is dan externe expertise nodig. Het ondersteuningsteam (OT) bestaat uit de ouders/verzorgers, interne begeleider van de school, de directeur, de orthopedagoog van onze stichting Sarkon en de desbetreffende leerkracht. Samen overleggen ze hoe het kind het beste verder geholpen kan worden. Een zorgteam kan voor een ondersteuningsteam plaatsvinden. Bij een zorgteam wordt de zorg van een leerling besproken met de directeur en de intern begeleider. Vooraf wordt aan de ouders toestemming gevraagd het kind te mogen bespreken in het zorgteam.

Vanaf 1 augustus 2014 zal er voor de extra zorg overleg gevoerd worden met het "ondersteuningsteam van de scholengroep" (OTG) of de commissie toelatingen onderwijsvoorzieningen (CTO).

Het OTG zal uiteindelijk beslissen of er een vertaling plaats vindt in de vorm van een arrangement. Dit arrangement zal doorgaans het ter beschikking stellen van deskundige formatie en/of middelen en duidelijke werkdoelen behelzen.

Het CTO zal uiteindelijk beslissen of een plek op een andere onderwijsvoorziening haalbaar en wenselijk is.

8. Ondersteuning lezen en spelling

8.1 *Basiskwaliteit*

We besteden veel aandacht aan het leesonderwijs. We hanteren een doorgaande lijn in zowel Technisch als Begrijpend lezen.

In groep 1-2 worden voorbereidende activiteiten gedaan veelal m.b.v. de methode "Kleuteruniversiteit" en een regelmatig aanbod uit de methode "Fonemisch bewustzijn".

In groep 3 wordt begonnen met het leren lezen. In groep 3 maken we gebruik van de methode Veilig Leren Lezen. Deze methode biedt zowel het lezen als schrijven geïntegreerd aan.

Na het aanvankelijk lezen in groep 3, wordt er in groep 4 t/m 8 veel tijd en aandacht besteed aan het Voortgezet Technisch Lezen. Hiervoor maken we in groep 4 gebruik van de methode "Alles apart" en

vanaf groep 5 de methode “Estafette”. Tegelijk komt de nadruk steeds meer op het begrijpend (en later ook het studerend) lezen te liggen.

Voor het begrijpend lezen en studerend lezen gebruiken we voor groep 4 de methode “Alles in 1” en vanaf groep 5 de methode “Tekst verwerken”.

8.2 *Basisondersteuning*

De reguliere basisondersteuning bij het taal en spellingsonderwijs bestaat uit het structureel werken op 3 niveaus, aangevuld met aparte leerlijnen voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Extra oefenstof, extra instructie aan de instructietafel of juist extra uitdagende opdrachten stimuleren de kinderen om zich verder te ontwikkelen. In die gevallen waar de leerkracht ondersteuning behoeft, wordt de Intern begeleider gevraagd om mee te denken over de meest effectieve aanpak voor de leerling. De basiskwaliteit van de school is van voldoende niveau om de meeste leerlingen een ruim voldoende leesvaardigheid te laten verwerven.

We toetsen het begrijpend en technisch lezen met behulp van het Cito-leerlingvolgsysteem en de methode-gebonden toetsen. Deze laten zien welke leesvorderingen een leerling maakt. Wij zijn er op gericht dyslexie tijdig te herkennen en kunnen leerlingen vanaf groep 1-2 gericht ondersteunen.

8.3 *Extra ondersteuning*

Voor leerlingen die ondanks de uitbreiding van de instructie- en oefentijd onvoldoende vorderingen maken treffen we extra maatregelen.

Een aantal keren per week krijgen deze leerlingen extra ondersteuning van hun eigen leerkracht of van de remedial teacher.

De computers worden ingezet voor de derde groep en vanuit het methode aanbod wordt gecompenseerd en gedispenseerd.

Afhankelijk van de vooruitgang die de individuele leerling boekt, brengen we door deze werkwijze ook in kaart of er mogelijk sprake is van een ernstig leesprobleem of leesstoornis. Hierbij wordt ook de dyslexie specialist ingeschakeld.

Afhankelijk of de leerkracht en de IB-er tot een gewenst plan van aanpak komen kan er ook gekozen worden voor externe hulp, door middel van een OT (zie 7.4).

Het monitoren van kinderen begint al in de kleutergroepen, waarbij we naast observaties en gerichte toetsing ook het instrument “Inzichtelijk” gebruiken om de totale ontwikkeling van de kinderen in kaart te brengen. Op het moment dat we signalen krijgen van mogelijke dyslexie, wordt gestart met specifieke ondersteuning, waarbij ook de ouders worden geïnformeerd.

Om daadwerkelijk vast te stellen of er sprake is van dyslexie schakelen wij externe hulp in. Dit gaat in overleg met de ouders/verzorgers. Het samenwerkingsverband faciliteert voor kinderen met gediagnosticeerde ernstige enkelvoudige dyslexie middelen die ingezet kunnen worden op school. Daarnaast wordt ook een warme overdracht naar het VO gefaciliteerd.

9. **Ondersteuning rekenen en wiskunde**

9.1 *Basiskwaliteit*

Al direct in de kleutergroep beginnen de kinderen met het leren van begrippen als: meer, minder, evenveel, groter enz. Ook komen zij in aanraking met meten en wegen en het tellen van hoeveelheden. De methode Kleuteruniversiteit is hierbij de leidraad, ondersteund door lessen uit “Met sprongen vooruit” en lessen uit ‘gecijferd bewustzijn’. Stap voor stap worden deze rekenvaardigheden uitgebreid. Door de speelse manier van aanbieden met behulp van bijvoorbeeld handpoppen (zoals de telspin) worden de kinderen extra gemotiveerd.

De groepen 3 t/m 8 werken met de nieuwe methode "Reken Zeker".

Reken Zeker leert kinderen stap voor stap rekenen. In een les met nieuwe stof komt altijd maar één nieuw onderwerp aan de orde. Bij ieder nieuw rekenprobleem hanteert Reken Zeker maar één strategie. Zo is verwarring uitgesloten en is de concentratie voortdurend optimaal. Zodra de kinderen de basisvaardigheden beheersen, maken ze ook kennis met andere strategieën.

Het inslijpen van de basisvaardigheden staat bij Reken Zeker voorop. Pas daarna plaatst de methode die vaardigheden in een context. Daarom komen contextsommen tot en met de eerste helft van groep 5 pas aan het eind van de les aan de orde. Vanaf groep 6 biedt Reken Zeker ook toepassend rekenen aan in thematische lessen, vaak gekoppeld aan de praktijk.

Taal is bij Reken Zeker voor geen enkel kind een hindernis, ook niet bij context-rekenen. In Reken Zeker is niet meer taal opgenomen dan nodig is. Zowel vlotte als minder vlotte rekenaars komen sneller verder met de eenduidige benadering van Reken Zeker.

Naast de methode-gebonden toetsen worden de kinderen twee keer per jaar getoetst met de toetsen van het LVS van CITO. Na het in kaart brengen van de resultaten wordt er gekeken of de ontwikkellijn verder gevolgd kan worden.

9.2 *Basisondersteuning*

De reguliere basisondersteuning bij het rekenonderwijs bestaat uit het structureel werken op 3 niveaus, aangevuld met aparte leerlijnen voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Extra oefenstof, extra instructie aan de instructietafel of juist extra uitdagende opdrachten stimuleren de kinderen om zich verder te ontwikkelen. In die gevallen waar de leerkracht ondersteuning behoeft, wordt de Intern begeleider gevraagd om mee te denken over de meest effectieve aanpak voor de leerling.

9.3 *Extra ondersteuning*

Wanneer blijkt dat een kind na een oefenperiode onvoldoende baat heeft bij het afgestemde aanbod (op basis van de methode) is aanvullend (intern) diagnostisch onderzoek nodig om de aard van de problemen beter in kaart te brengen. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door een rekenspecialist. Vaak wijst dit onderzoek uit dat de leerling in een of meer leerlijnen hiaten heeft of dat er te snel is overgestapt naar een te hoog abstractieniveau. Het is belangrijk vast te stellen of er sprake is van een automatiseringsprobleem of een begripsprobleem. Begrip is vereist, voordat automatisering zich duurzaam ontwikkelt.

Wanneer de bron van de problemen is vastgesteld, kan met behulp van een (tijdelijke) eigen programma gewerkt worden aan ontbrekende of zwakke schakels in de verschillende leerlijnen. Voor een deel kan gebruik gemaakt worden van onderdelen van de gebruikte methode. We zetten als het ware een stap terug en nemen een deel van de leerlijn nogmaals door. Ook wordt er gekeken welke hulpmaterialen er zijn om tijdelijk extra accent te leggen op onderdelen van leerlijnen binnen de verschillende domeinen. De extra hulp die de leerling aangeboden krijgt gebeurt in de klas door de eigen leerkracht of buiten de klas van de remedial teacher.

Deze vorm van extra hulp leggen we vast in het groepsplan of, als het probleem te groot is en er sprake is van een grote leerachterstand, in een OPP. Dit gebeurt in samenspraak met ouders/verzorgers.

Afhankelijk of de leerkracht en de IB-er tot een gewenst plan van aanpak komen kan er ook gekozen worden voor externe hulp, door middel van een OT (zie 7.4).

10. Grenzen aan ondersteuning

De Drietandschool besteedt veel tijd en energie aan het begeleiden van de kinderen met een bijzondere ondersteuningsvraag. Ouders worden van begin af aan betrokken in het proces en in samenspraak met hen stellen we ondersteuningsarrangementen op.

We blijven echter een basisschool voor regulier onderwijs en we kennen grenzen in de ondersteuning die wij de kinderen kunnen bieden.

Deze grenzen zijn bereikt wanneer:

- een leerling niet meer te sturen is
- een leerling zo agressief is dat de veiligheid van andere leerlingen, de leerkrachten of de leerling zelf in het geding is
- er ondanks de geboden ondersteuning stilstand in de ontwikkeling is
- een leerling zoveel begeleiding van de leerkracht vraagt dat dit teveel ten koste gaat van de aandacht voor de overige leerlingen
- een leerling de draagkracht van een leerkracht te boven gaat en er geen verdere mogelijkheden zijn voor ondersteuning en/of overplaatsing naar een andere groep

Wanneer de grens van onze ondersteuning bereikt is zetten we het stappenplan van het samenwerkingsverband in werking, zoals al eerder aangegeven.

10.

11. Professionalisering

Aan de hand van ons beleid stellen we een schoolplan op. Continue verbetering van de kwaliteit van ons onderwijs staat daarbij voorop. In de afgelopen jaren hebben we veel geïnvesteerd in nieuwe methodes. In de nieuwste methodes zijn de nieuwe inzichten op het gebied van leren verwerkt en uiteraard voldoen ze aan de eisen van de inspectie.

Het team schoolt zich voortdurend bij om te kunnen inspelen op alle nieuwe ontwikkelingen. Gedurende de afgelopen jaren hebben de leerkrachten zich bezig gehouden met het verhogen van de opbrengsten van het onderwijs door vooral naar de kwaliteit van de instructie te kijken.

Voor ons catecheseonderwijs worden we ondersteund en begeleid door een consulent van Arkade-Cilon: dhr. Wim Luiken. We verdiepen ons in de invloed van onze eigen persoonlijke visie op religie en op het werken met de methode 'Hemel en aarde'.

Leerkrachten komen regelmatig bij elkaar op klassenbezoek om de doorgaande lijnen in de school zo goed mogelijk te kunnen voortzetten en de effectiviteit van de instructie te verhogen. Ook tijdens bouwvergaderingen zorgen de leerkrachten voor een doorgaande lijn in de school door vele aspecten van het onderwijs bespreekbaar te maken en met elkaar te delen.

Verschillende leerkrachten hebben zich gespecialiseerd door middel van cursussen aan de hogeschool of bij de OBD, Voorbeelden hiervan zijn de gedragsdeskundige, de dyslexiespecialist en de interne begeleider. Zo zorgen we dat we de benodigde kennis binnen de school hebben en actueel houden.

Leo Dekker, RKBS de Drietand
december 2017